

Rettelsesnotat

Erstatter svarnotatet af 17. Oktober 2018

(En sætning i afsnit 3 er fjernet)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2019 at fremsætte forslag om oprettelsen af et samlet nationalt forebyggelsesråd. Rådet skal rådgive Naalakkersuisut, Inatsisartut samt kommunerne og træde i stedet for de lokale forebyggelsesudvalg, Alkohol – og Narkotikarådet samt eventuelt forebyggelseskonsulenterne ansat i Sundhedsvæsenet.

(Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Svarnotat

Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen for beslutningsforslaget. Naalakkersuisut er enig at der skal tænkes nyt på forebyggelsesområdet og vil tilføje at der også skal tænkes nyt i forhold til forebyggende tiltag.

Hvis forebyggelse skal have en effekt er det på lang sigt nødvendigt med kontinuitet og faglig bredde. En ensartet og kvalitetsfyldt forebyggelsesindsats kan kun sikres ved at prioritere samt undgå besparelser på området.

Forebyggelse er en opgave både for det enkelte individ og for samfundet, helt fra livets begyndelse i mors mave til den sunde alderdommen. Det er samfundet der skal sikre rammerne for at borgerens livskvalitet øges, vægte sundhed og det gode liv.

Forebyggelse kræver langsigtede indsatser. Man ser ikke resultater fra dag til dag. Initiativer skal løftes og prioriteres i lang tid for at de får den nødvendige effekt. Det har for eksempel taget Island over 20 år at nedbringe rusmiddelbruget blandt børn og unge gennem en helhedsindsats.

Midtvejsevalueringen af Inuuneritta II 2017 konkluderer, at organisering af forebyggelse og sundhedsfremme ikke er tilstrækkeligt kommunalt forankret. Forebyggelseskonsulenter er typisk placeret i familiecentre og ofte sidder de med akutte opgaver, som måske netop er resultatet af at forebyggelse prioriteres forskelligt. Folkesundhedsarbejdet kræver en systematisk og langsigtet tilgang for at komme ud af den onde cirkel af alvorlige negative konsekvenser af livsstilssygdomme som i alle henseender påvirker vores samfund.

Befolkningsundersøgelserne viser desværre også en negativ tendens på vores mentale sundhed. Misbrugsrelateret sundhedsadfærd fører til psykisk sårbarhed, nedsat robusthed og selvmordstanker, men også til fysiske hjertekarsygdomme og diabetes.

Befolkningsundersøgelserne gennem de sidste 25 år viser at vores forebyggende indsatser ikke har været tilstrækkelig. Det er nødvendigt med et vedvarende fokus samt at opgaverne løftes på tværs af sektorer og faggrupper med de rette faglige kompetencer til at løfte opgaven.

Blandt aktørerne på det forebyggende område, ligger der allerede overvejelser om etablering af et fællessekretariat for bl.a. alkohol og narkotikarådet, det Centrale Forebyggelsesudvalg, det kriminalpræventive råd mm. Et sådant fælles sekretariat ville kunne sikre en bedre koordinering af forebyggende indsatser.

Strategi og indsatsplan på justitsområdet 2017 står der under punkt 63:

”organiseringen på det forebyggende arbejde generelt bør afdækkes, og særligt bør det undersøges, om arbejdet kan organiseres bedre og smartere. I dag findes der en række af forskellige råd, nævn og udvalg, der hver på deres måde arbejder med forebyggelse. Det bør undersøges om disse forebyggelsesenheder med fordel kan lægges sammen i en samlet forebyggelsesenhed.

For andet mener Naalakkersuisut, at det kan være relevant at undersøge, hvordan det forebyggende, tværfaglige samarbejde virker i praksis. Afdækningen bør på den baggrund komme med anbefalinger til, hvordan det forebyggende, tværfaglige samarbejde mellem politi, kriminalforsorg, sundhedsvæsen, socialvæsen mv. kan styrkes”

Naalakkersuisut er enig med Tillie Martinussen om at der skal tænkes nyt, men inden vi kan lægge os fast på hvilken organisering der er den bedste er det nødvendigt først at sikre en afdækning af området og hvilke lovgivninger der vil blive berørt af eventuelle omorganiseringer af det forebyggende arbejde.

På den baggrund indstiller Naalakkersuisut forslaget til forkastelse